

юридичних осіб. Гарантія прав громадян і юридичних осіб у виконавчому провадженні є дія принципів: об'єктивної істини, диспозитивності, рівноправності сторін, доступності, державної мови виконавчого провадження, гласності тощо.

Список використаних джерел:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 21.04. 1999 року // Відомості Верховної Ради України, 1999, № 24, ст.207 (у редакції від 09.06.2013)
2. Білоусов Ю. В. Виконавче провадження: Навч. посіб. - К.: Прецедент, 2005. - 192 с.
3. Фурса С. Я., Щербак С. В. Виконавче провадження в Україні. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2002.- 480 с.
4. Чижмар М.В. Гарантії прав громадян і юридичних осіб у виконавчому провадженні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://perechirnda.gov.ua/news/433/index.html>, з екрану.
5. Параконний П.О. Захист прав стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://voz-dvs.org.ua/20n/10/25/zahyst_prav_stjaguvacha_borj_ta_inchih/
6. Бестаєв І.Л. Оскарження дій та бездіяльності державного виконавця [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.objjust.dp.ua/proces2.doc>.
7. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 28.01.2013 р. № 24-152/0/4-13 «Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судового рішення у цивільній справі».
8. Цивільний процес України: Підручник / За ред.. С.О. Харитоновна, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубевої. - К.: Істина, 2011. - 536 с.
9. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право України: Підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2005.

Проблемні аспекти визначення місця проживання малолітньої дитини

Лов'як С.С., магістр права, член асоціації правників України, здобувач кафедри цивільно-правових дисциплін ННІПП НАВС

У ч. 3 ст. 4 СК України зазначено, що кожна особа має право на проживання в сім'ї. Специфіка сімейного виховання полягає саме в тому, що воно більш емоційне за своїм характером, ніж будь-яке інше виховання, бо «провідником» його є любов батьків до дітей і взаємні почуття (прихильність, довіра) дітей до батьків. Дитина, особливо у ранньому віці, більш схильна до сім'ї, ніж до будь-якого іншого впливу. Прив'язаність дитини до своїх вихователів, на думку Я.М. Шевченко, так само важлива, як любов і опіка дітьми самих вихователів. Реалізація права на виховання пов'язана з безпосереднім впливом вихователя на особистість дитини.

Крім того, у СК України міститься чимало норм, які слугують забезпеченню особистого контакту вихователя з тим, кого він виховує. Зокрема, право батьків на особисте виховання дитини, окрім інших правомочностей, включає в себе їхнє право визначати місце проживання дітей, як членів однієї сім'ї. Тому, місце проживання малолітньої дитини, виходячи зі ст. 160 СК України і ст. 29 ЦК України, визначається місцем проживання її батьків або інших законних опікунів.

При вирішенні спору щодо місця проживання малолітньої дитини, суд виходить з існуючої тенденції визначення місця проживання малолітньої дитини з матір'ю, оскільки дитина в більшості випадків потребує саме материнської турботи та догляду. А виходячи з принципу 6 Декларації прав дитини - дитина може бути розлучена з матір'ю лише у винятковій ситуації. Втім, не завжди місце проживання малолітньої або неповнолітньої дитини визначається з матір'ю. Головне, щоб права та інтереси дитини, зокрема на виховання, дотримувались обома батьками - як тим з батьків, з ким проживає дитина, так й тим з батьків, хто проживає окремо від дитини.

Як приклад нетиповий випадок щодо визначення місця проживання неповнолітньої дитини, що ускладнюється різним громадянством її батьків (архів Старокиївського районного суду м. Києва).

Позивачка звернулася до суду з позовом, в якому просить визначити за нею місце проживання її неповнолітнього сина Валерія, 1995 р. н., посилаючись на те, що дитина є громадянином України, вона має належні житлові умови та матеріально забезпечена, а відповідач вивіз її до Франції, в незнайому обстановку, що негативно впливає на дитину. Під час розгляду спору позивачка доповнила свої позовні вимоги і просить відібрати сина у відповідача, посилаючись на те, що він вивіз його незаконно за межі України, не дає їй спілкуватися з дитиною та брати участь у її вихованні.

Відповідач позов не визнав і пред'явив зустрічний позов про визначення за ним місця проживання неповнолітнього сина, посилаючись на те, що син є громадянином Франції, протягом двох років проживає разом з ним, спілкується французькою, і він створив належні умови для його проживання та виховання. Також у судовому засіданні відповідач доповнив, що ніколи не заперечував проти спілкування позивачки з сином.

18 вересня 1995 р. у Франції між сторонами було зареєстровано шлюб, 20 вересня 1995 р. у Парижі народився їхній син Валерій. У лютому 1998 р. сторони стали проживати окремо і неповнолітній Валерій проживав з матір'ю. У травні 1998 р. відповідач забрав сина до себе, а в липні 1998 р. вивіз його до Франції, де неповнолітній проживає на день розгляду справи судом.

З лютого 1998 р., коли сторони почали проживати окремо, і син проживав з позивачкою, відповідач постійно з ним бачився, забрав його на вихідні, і як пояснив один з свідків, Валерій більше був прихильний до батька й не завжди хотів повертатися до матері після зустрічей з ним.

Як пояснив відповідач, у травні 1998 р. він забрав сина проживати до себе, оскільки позивачка часто залишала його з нянею своєї другої дитини - дочки Поліни і приділяла недостатню увагу його вихованню. Вказані обставини були підтверджені свідком, а також підтверджують, що відповідач і при розірванні стосунків з позивачкою продовжував опікуватися своїм сином.

Посилання позивачки на те, що після травня 1998 р. відповідач не давав їй можливості спілкуватися з сином і бачити його, не знайшло свого підтвердження в судовому засіданні, оскільки за твердженнями свідків, вона приходила до відповідача, бачила сина, однак не виявила бажання спілкуватися з ним, а вирішувала з відповідачем інші питання, які стосувалися спільного бізнесу.

Відповідач у судовому засіданні пояснив, що після того як він забрав сина до себе, позивачка вчинювала скандали як у посольстві Франції, так і в дитячій лікарні, намагаючись силою зібрати сина, що негативно впливало на дитину, погіршувало стан її здоров'я.

Представник відповідача у судовому засіданні пояснила, що мати дитини, перебуваючи у Франції, жодного разу не дзвонила до колишнього чоловіка і не намагалася домовитись про зустріч із сином, хоча проти цього відповідач не заперечував, що неодноразово підтверджував у судовому засіданні.

Таким чином, суд, взявши до уваги всі обставини справи, а саме недостатність належних доказів того, що позивачка має належні житлові та матеріальні умови для виховання та утримання сина, враховуючи, що на її утриманні залишилася дочка Поліна, не має підтвердження чим займається позивачка і де працює, а також враховуючи інтереси дитини щодо її нормального виховання, її прихильності до батька, ставлення батька до сина, того факту, що належність дитини до певного громадянства не є обов'язковою

обставиною для вирішення спору між батьками про місце проживання дитини та інших обставин, встановлених у судовому засіданні, вважає, що основний позов задоволенню не підлягає, а зустрічний позов підлягає задоволенню і місцем проживання Валерія має бути визнане місце проживання його батька. Даний факт не позбавляє матір дитини права зустрічатися з сином і брати участь у його вихованні.

Припинення поруки за кредитним договором: проблеми теорії та практики

Луценко М.В., студент юридично-психологічного факультету ННІЗН НАВС
Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор *ЗаїкаЮ.О.*

Згідно зі ст. 1054 ЦК України (далі - ЦК) за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти.

Важливе значення для забезпечення кредиту мають передбачені законодавством або договором види його забезпечення: порука, гарантія, неустойка (штраф, пеня), застава. Види забезпечення кредиту (способи забезпечення виконання кредитних зобов'язань) - це спеціальні засоби, що не мають загального значення і призначаються за домовленістю сторін або за вказівкою закону. Самостійне існування способів забезпечення виконання зобов'язань неможливе. Якщо недійсне саме кредитне зобов'язання, то недійсним є і спосіб його забезпечення.

Одним із найпоширеніших видів забезпечення кредитних зобов'язань є порука. У разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою, боржник і поручитель відповідають перед кредитором як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено додаткову (субсидіарну) відповідальність поручителя (ч.1 ст.554 ЦК). Отже, порука є спеціальним додатковим заходом майнового характеру, спрямованим на забезпечення виконання основного зобов'язання.

Підставою для поруки є договір, що встановлює зобов'язальні правовідносини між особою, яка забезпечує виконання зобов'язання боржника, та кредитором боржника. Відповідно до ч.1 ст.628 ЦК зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

Тобто, якщо за змістом кредитного договору, сторони погодили, що банк згідно з умовами договору може змінити розмір процентної ставки в сторону збільшення в разі: здійснення поточних коливань процентних ставок закладами та (або) кредитами або зміни в грошово-кредитній політиці Національного банку України (наприклад девальвація курсу гривні до курсу долара США більш ніж на 5% порівняно з курсом гривні до долара США, установленого НБУ на дату укладення цього договору чи останнього перегляду процентної ставки; підвищення ставки за кредитами банків України у відповідній валюті (за статистикою НБУ), то про припинення поруки не може йти мова, адже це не передбачено ст.559 «Припинення поруки» ЦКУ.

Поручителі за кредитними договорами можуть вважати себе вільними від власних зобов'язань за позичальника перед банком, якщо вони не були повідомлені і не давали згоди на підвищення банком в односторонньому порядку відсотків по кредитній угоді, адже боржник і поручитель - самостійні суб'єкти. Такий вердикт винесли вищі судові інстанції у своєму узагальненні.